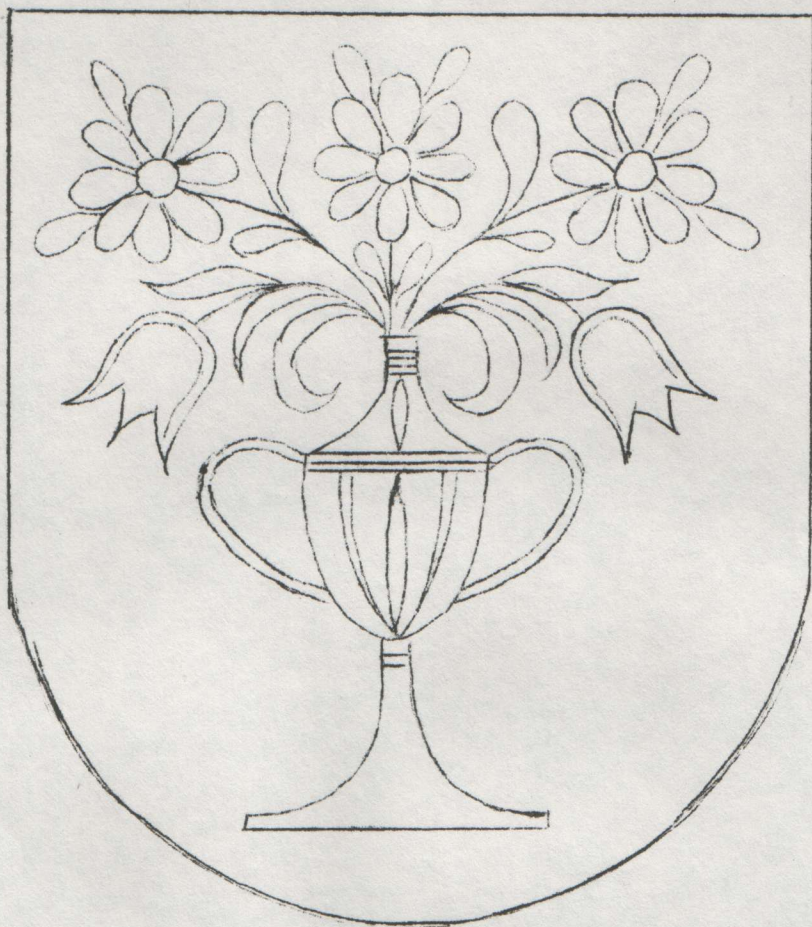

FRYMBURSKÉ OZVĚNY

43

Vydává KaSS v Novém Hrádku

NOVÝ HRÁDEK

V letošním roce uplynulo 450 let od doby, kdy je Nový Hrádek připomínán jako městečko.

Uvedený znak - pestrá kytice květů v černé váze ve stříbrném poli - vznikl pravděpodobně z pečetního znamení. Pečeť je uložena v archivu Národního musea /viz. "Znaky měst českých země" z roku 1986/.

V XVIII. století bylo císařem Karlem VI. uděleno městečku Novému Hrádku právo výročních trhů.

Tato jmenovací listina je dodnes uchována. Je uložena na MNV v Novém Hrádku a bude předána archivu okresního musea.

V Á Ž E N Í S P O L U O B Č A N É !

Letošní rok, který mílovými kroky spěje ke svému závěru, byl bohatý na různá výročí a události i pracovní a budovatelské úspěchy.

Vzpomínali jsme na rok 1948, na květnové události roku 1945, připomínali si 70. výročí VŘSR a mnohé další.

Největší, vpravdě historickou událostí je podpis smlouvy mezi SSSR a USA o likvidaci raket středního a krátkého doletu včetně jaderných hlavice. Je to úspěch sovětské mírové politiky. Podpisem smlouvy vzniká lidstvu naděje na přežití, na mír.

Významné události se nevyhnuly ani naší obci. Divadelní soubor TJ Sokol získal na celostátní soutěži amatérských divadelních souborů ve Svitavách první místo s dalšími cenami - za režii, za herecký výkon jednotlivce, atd. K úspěchu ochotníků blahořála i s. Iobromila Vávrová, poslankyně Federálního shromáždění.

Místní lidová knihovna v Novém Hrádku obhájila podruhé titul "Vzorná lidová knihovna" v celostátní soutěži, kterou každoročně vyhlašuje Ministerstvo kultury ČSR. Vedoucí knihovny s. Grimová Marie převzala diplom a čestné uznání ministra kultury dne 25.11.1987 v Praze.

Blahopřejeme k úspěchům a reprezentaci obce.

Poděkování národního výboru patří i zaměstnancům prodejen Jednoty, obzvláště s. Rufferové. Všichni svými přístupy v nelehké a jednoduché situaci se zasloužili o zásobování obyvatelstva.

Volební program NF je i přes různé potíže celkem úspěšně plněn.

Plnění volebního programu NF je jedním ze zásadních úkolů práce národního výboru v rozvoji území. Nelze však předpokládat, že úkol může splnit jen národní výbor. Proto jsou získávány brigádnické hodiny od občanů, dohody s organizacemi sdruženými v NF a další závazky u jiných organizací.

Národní výbor bohužel konstatuje, že existuje poměrně značná část obyvatel, kteří, jak se říká, si jen závazek dali, ale neodpracovali, nebo vůbec na zlepšování obce nemají zájem.

Potom je velmi obtížné plnit volební program

NF v těch drobných úkolech, které však vcelku přispívají k upravenosti obce a rozvoji životního prostředí.

Děkuji touto cestou všem občanům, kteří svou aktivitou a obětavostí ve svém volném čase pomohli národnímu výboru plnit úkoly rozvoje území v tomto roce.

Věřím, že nastávající rok bude opět úspěšný, že počet ochotných rukou se zvýší.

Do nového roku 1988 přeji všem občanům jen to nejlepší, hlavně zdraví, osobní i pracovní úspěchy, mládeži a žákům dobré podmínky pro jejich vzdělávání.

Bohuslav Lejp
předseda MNV Nový Hrádek .

Rada MNV v Novém Hrádku zaslala s. Marii Crimové, knihovnici MLK následující děkovný dopis:

Blahopřejeme k získání ocenění ministerstva kultury ČSR v soutěži "Budujeme vzornou lidovou knihovnu".

Oceňujeme Vaši dlouhodobou aktivní činnost v Místní lidové knihovně Nový Hrádek a zásluhy o rozvoj kultury v obci.

Do další úspěšné činnosti v oboru přejeme hodně zdraví, osobních i pracovních úspěchů.

Rada MNV Nový Hrádek.

Obdobný děkovný dopis byl zaslán divadelnímu souboru TJ Sokol Nový Hrádek za skvělé umístění v soutěži amatérských souborů ve Svitavách.

Na plenárním zasedání národního výboru, které se konalo dne 11.12.1987 v Borové, předal předseda MNV s. Bohuslav Lejp Čestné uznání hudebnímu souboru BOROVANKA při příležitosti 165. výročí borovské hudby. Čestné uznání pro Borovanku převzal Josef Škoda.

V í t e o t ó m , ž e

- 23.8. - "Odpoledne s Borovankou" pro důchodce - ale nejen pro ně - připravil pro milovnický lidové muziky a písničkářky KaSS. V pohostinství Jednoty Nový Hrádek se sešlo asi 30 občanů i účastníků z okolí.
- 28.8. - V rámci "Hovorů s mládeží" vystoupila v kině N. Hrádek instrumentální skupina vojenské posádky z Písku ČESTY. Představila se svěžím, vtipným programem, který i muzikantsky byl na dobré úrovni. Škoda že jen velmi málo občanů využilo této příležitosti. Kdo se však zúčastnil - nelitoval !
- 29.8. - Vlastivědné pěší výlety "Šlape celá rodina" mají již v Novém Hrádku své stálé příznivce. Tentokrát vyvozlil autobus Velorex účastníky na chatu Na Šerlichu, odkud již všichni pokračovali pěšky - přes Vrchmezí a Olešnici na Nový Hrádek /a Borovou/. Škoda že vlivem špatné viditelnosti byly pochoduje ochuzeni o krásný rozhled z vrcholků Orlických hor. Náhlada však byla přátelská a došli všichni - i ti nejmenší - včetně malého Martínka, který doťapkal "po svých" až na Borovou.
- 19.9. - se uskutečnilo "Setkání rodáků" z obcí Dlouhé - Rzy. Akce byla pečlivě připravena, bylo pamatováno na občerstvení i muziku. Že to bylo setkání zdařilé dokazuje účast - 215 bývalých i současných občanů a hostů.
- 25.9. - Uspořádalo Kovodružstvo pro své členy zájezd do Poděbrad, kde navštívili sklárny Bohemia. Dalším cílem jejich pěkného programu byl skanzen v Přerově n/L, a prohlídka zámku Český Sternberk. Zájezd byl zakončen posezením s večerem v restauraci "Bířička" v Novém Hradci Králové.
- 26.9. - Trasa posledního tohoto ročního pěšího výletu "Šlape celá rodina" směřovala z Nového Města n/M. přes Přibyslav a vrch "Koníček" do Pekla, kde bylo krátké zastavení na občerstvení. Pokračovala pak údolím Olešanky a Mezního potoka na Borovou. Zde bylo na Červenině připraveno pro pochodníky malé pohoštění. Narychlo zbudovaný přístřešek chránil před deštěm, který se v závěru pochodu spustil. Zde - díky ochotě a pomoci hostitelů, manželů Slaninových, kteří se zmoklých turistů obětavě ujali - bylo možno důstojně - ale i vesele, při harmonice - tento pochod zakončit.
- 10.9. - 26.11. probíhal v zasedací místnosti MNV kurs šití a střihů - 24 lekcí. Lektorkou byla s. Herinková z Náchoda. Tato akce byla hodnocena různě - převážně však kladně. Při takovéto akci hraje velkou roli individuální přístup školených. Jednoznačně kladný výsledek není ani možno očekávat. Lze však říci, že 80,- Kčs, které každá účastnice za kurs zaplatila, se při troše snahy několikrát vrátilo.

pokračován

V í t e o t o m , ž e pokračován

.....

- 6.10. - uspořádal ČSČK velice zajímavou přednášku - Infekční choroby. Ani tak zajímavé téma - jako je AIDS - nepřitáhlo více než 10 účastníků.
- 25.10. - V sokolovně Nový Hrádek vystoupil místní divadelní soubor s představením hry Grigorie Gorina "Thyl Ulen-spiegel". Tato plakátovaná generální zkouška souboru přilákala jen asi 40 návštěvníků.
- 30.10. - Oslava 165.výročí hudby v Borové - pořadu "Pějme píseň dokola" se účastnilo 250 osob.
- 30.10. - Taneční zábavy k 165.výročí hudby - 230 osob.
- 14.11. - Pořad k 165.výročí hudby v Borové i taneční zábava byla opakována. Účastnilo se opět 230 osob.
- 11.11. - Přednášku "Zásady správné výživy" přednesla s.Kábrtová na pozvání ČSČK v N.Hrádku. - Zdařilá akce - účast 40 osob.
- 7.11. - proběhla v Novém Hrádku soutěž SPO, které se zúčastnilo 30 požárních. Přihlíželo 60 diváků.
- 7.-11.11. Výstava ručních prací, samorostů a květin - společná akce tří složek - čtete na zvláštní stránce F.O.
- 21.11. - Již tradičně pořádá ČSZ Borová v místním kulturním domě "Zástěrkovou zábavu". Průvod žen tentokrát vyšel od Boženy Novotné, které předtím všechny účastnice i muzikanty, kteří jim přišli do pochodu zahrát - bohatě pohostila. A jako tradičně - na zahájení zábavy zazněl "vinš", který ženy upozornil, že dnes mají "svůj den". A ženy toto právo - volit partnera si do tance - svědomitě využívaly ke své potěše - ale k malé radosti mužské poloviny 150 účastníků zábavy. - Pěkná akce.
- 24.11. - se uskutečnilo vystoupení hudeb. skupiny LOKÁLKA, které bylo pro nemoc v souboru na tento termín přeloženo. Soubor předvedl pořad průměrné úrovně. Účast 150 osob - z toho 60 účastníků z JZD Slavoňov a 20 z Velorexu.
- 29.11. - Přednášku o květinách uspořádal pro členy své organizace - ale nejen pro ně - ČSZ Nový Hrádek. Přednáška byla součástí výroč. členské schůze ČSZ.
- 29.11. - Již potřetí se sešli důchodci z obcí Lipí, Jizbice, Dobrošov, České Čermná, Borová a Nový Hrádek na společném odpoledni, které pro ně připravila Osvětová beseda Borová a SPOZ v místním kulturním domě. Hudebně estrádní pořad - "Pějme píseň dokola" shlédlo 150 úč., jejichž dopravu zajistilo vlastním autobusem JZD Slavoňov. Dle ohlasu soudě, účastníci odjížděli do svých domovů spokojeni.

Oddělení gnotobiologie Mikrobiologického ústavu Československé akademie věd /MBÚ ČSAV/ v Novém Hrádku patří mezi několik pracovišť na světě, která se zabývají produkcí bezmikrobních zvířat a výzkumem na nich. V podstatě gnotobiologie studuje pokusná zvířata v definovaném prostředí s vyloučením mikrobů.

Na oddělení gnotobiologie MBÚ ČSAV se začal používat gnotobiologický přístup jako první v Evropě v roce 1957. Výzkum s využitím prasečího bezmikrobního modelu, náročný teoreticky i ekonomicky, je realizován na tomto oddělení gnotobiologie a dále jen v několika kapitalistických zemích - USA, Kanadě, Francii a NSR.

Prvním velmi významným modelem na oddělení gnotobiologie jsou bezmikrobní krysy, které slouží také ke studiu vlivu výživy na obranyschopnost organismu.

Oddělení gnotobiologie se stalo referenčním centrem pro gnotobiologii v zemích RVHP po prvním mezinárodním symposiu v roce 1967. Bylo dosaženo významných úspěchů v bezmikrobní technologii - bezmikrobní prasata byla odchována nejen do dospělosti, ale i pokročilého stupně březosti. Světovým primátem byl odchov bezmikrobních králíků v letech 1976 - 1978. Bezmikrobní krysy jsou odchovávány po mnoho generací a jsou nejčastěji zasílány jako experimentální modely pracovištěm Akademie lékařských věd v SSSR a Akademie věd NDR v rámci dvoustranných smluv o vědecké spolupráci.

Bezmikrobní zvířata jsou bohatě využívána v rámci řešení mnoha úkolů státního plánu základního výzkumu ve studiích imunologických, morfologických, radiobiologických, fyziologických, biochemických i biofyzikálních za vydatné podpory mikrobiologie a virologie.

Období sedmdesátých let představuje velmi čilý mezinárodní styk našeho pracoviště v roli referenčního centra pro gnotobiologii s jinými pracovišti zemí RVHP a o výsledcích svědčí společné publikace.

Mezinárodní výzkum zemí RVHP v oboru gnotobiologie té doby vrcholil druhým mezinárodním symposiem v roce 1978, pořádaným oddělením gnotobiologie s přispěním a podporou novoměstských i okresních orgánů na zámku v Novém Městě nad Metují. Vědecká i technická organizace symposia byla realizována vlastními silami zaměstnanců oddělení.

Právě úroveň gnotobiologie ČSSR v té době umožňuje významnou aplikaci dosavadních teoretických poznatků v humaní medicíně. Tehdy byla použita bezmikrobní technologie, založená na materiálech převážně tuzemské výroby, pro ochranu novorozenců ohrožených deficitem imunitního systému.

Z celosvětového hlediska byla ČSSR pátou zemí a první v zemích RVHP, kde byla použita bezmikrobní technologie pro záchranu ohroženého života dětí.

Spolupráce s dalšími výzkumnými ústavami v ČSSR je navazována nehledě na problémy detašovaného pracoviště, vzdáleného od kulturních a vědeckých center. Oddělení spolupracuje s klinickými pracovišti na rozvoji postupu ke zmírnění důsledků léčebného ozáření, při diagnostice virových onemocnění zažívacího ústrojí dětí i při diagnostice agens způsobujícím prekancerózní stavy u žen.

Některé výsledky jsou významným přispěním ke zdokonalení náhradní dětské mléčné výživy. Model březí ovce byl využit pro studium anestezie neohrožující fyziologický stav matka - plod a výsledky jsou úspěšně využívány v humánním porodnictví.

V rámci komplexně racionalizační brigády pomáhali pracovníci oddělení řešit některé problémy v zemědělství, např. zvýšení odolnosti a životaschopnosti selat.

Výsledky práce oddělení gnotobiologie jsou ohodnoceny udělením šesti odměn ČSAV za soubory publikací v oboru gnotobiologie, imunologie, morfologie a biochemie za uplynulých 10 let. Devět pracovníků bylo rovněž oceněno při oslavě 30. výročí ČSAV. Při příležitosti 30. výročí Vítězného února byl odměněn kolektiv údržby za iniciativní práci OVOSem v Praze 4.

Na oddělení je řešena a vyřešena řada úkolů vědeckotechnického rozvoje, přinášející statistické úspory deviz. Jeden z těchto úkolů je patentován a uvažuje se o jeho využití v rutinní virologické diagnostice. Rovněž další výsledky oddělení budou dále zkoušeny nebo předány s cílem využití pro potřeby praxe.

Vědečtí pracovníci proslovili řadu odborných přednášek o imunologii na lékařských seminářích v náhodském i rychnovském okrese. V posledním roce byla přednesena velká řada přednášek odborných i populárních o nebezpečí a prevenci choroby AIDS. Pracovníci oddělení popularizují vědu na setkání s občany.

Čtyři vědečtí pracovníci ve funkci školitelů se starají o vědeckou omladinu. Dva pracovníci již obhájili titul kandidát biologických věd, jedna kandidátská dizertační práce je připravena k obhajobě a další čtyři vysokoškoláci - chemik, zootechnik, veterinární lékařka a biofysik jsou v různém stupni vědecké výchovy.

Toto jsou jen některé výsledky práce celého kolektivu vědeckých i technických pracovníků, který je zapojen v soutěžním hnutí BSP již více než 10 let. Výsledky jejich práce jsou známy v zahraničí i doma a mají dobrý ohlas. O tom svědčí i jmenování oddělení gnotobiologie do funkce nadnárodního koordinátora programu vědeckotechnického pokroku v zemích RVHP v oblasti gnotobiologie a výsledky práce předává tento kolektiv nejen pracovištěm teoretickým, ale i humánní medicíně.

Tne 17. listopadu 1987 bylo oceněno 21 členů pracovního kolektivu zlatými odznaky BSP v obřadní síni zámku v Novém Městě nad Metují za účasti předsedy MěNV s. J. Járy, předsedy MNV v Novém Hrádku s. B. Lejpa, centrálních odborových orgánů a úřadu prezidia ČSAV.

V ČSAV, kde pracuje více než 17.000 zaměstnanců, je odměněný kolektiv celkově čtvrtý, který obdržel zlaté odznaky BSP.

RNDr. Hana Kovářů, CSc.

za kolektiv BSP.

Soutěž aktivity k 70. výročí VŘSR - místní knihovna N.Hrádek
.....

K tomuto výročí jsme vyzdobili nástěnku v chodbě před MLK, uspořádali výstavku ruské a sovětské literatury pro mládež v knihovně.

Děti ze čtenářského kroužku besedovaly o svých kamarádech ze SSSR, se kterými si dopisují.

Již tradičně v tomto období připravujeme s BSP Kovodružstvo Nový Hrádek prodejní výstavu hraček a knih ze Zahraniční literatury Hradec Králové, se kterou podle zájmu navštívujeme i ostatní provozy Kovodružstva na Novém Hrádku.

Marie Grimová

knihovnice MLK N.Hrádek

.....
.....

Přišlo na adresu redakce Frymburských ozvěn: /výňatek z dopisu/

Vážený přítelé,

můj mladý přítel - student Radek Pábl mne seznámil s "Frymburským zpravodajem". Připravil jsem ho již o několik čísel, kterých se v můj prospěch vzdal.

Rád Vám blahopřeji, zpravodaj se mi líbí, jsem lokálním patriotem tohoto kraje.

Ale u mne se také dlouho neohřeje. Zasílám jej svému příteli, herci Národního divadla Bohuslavu Čápkovi, rodáku z Borové, který má vždy nesmírnou radost z každého čísla.

Dovoluji si Vás uctivě požádat, zda bychom s Bohoušem mohli být pravidelnými odběrateli "Zpravodaje".....

Udělalí byste nám ohromnou radost.

Libor Volný - Náchod.

OJEDINĚLÝ ÚSPĚCH DIVADELNÍHO SOUBORU TJ SOKOL V NOVÉM HRÁDKU

Ve dnech 2. až 8. listopadu 1987 se konala ve Svitavách jubileiní, XV. Národní přehlídka ruských a sovětských divadelních her. Na této významné celonárodní akci se svitavskému obecnímu představitelstvu představilo osm soutěžících amatérských divadelních souborů a dva soubory hostující - Studentské divadlo Moskevské státní university a M - divadlo ze Senice nad Myjavou.

Mezi vybranými soubory z Čech a Moravy se ocitl i divadelní soubor TJ Sokol v Novém Hrádku, což již samo o sobě byl úspěch novohrádkovských ochotníků.

Naskytla se mně možnost prožít po několik dnů atmosféru přehlídky a sledovat čtyři představení souborů, mezi nimi i představení hry Grigorie Gorina, sovětského dramatika a zéroven i lékaře, "Thyl Ulenspiegel", provedené naším souborem. O některé ze svých poznatků a zážitků se chci podělit i se čtenáři "Frymburských ozvěn".

Mile jsem byl překvapen srdečným přijetím a pozorností, kterých se dostalo našemu souboru od představitelů organizačního štábu přehlídky a od hlavního a i ostatních patronů.

Přehlídka se konala v krásných prostorách nově vybudovaného Domu odborů, což její jedinečnou atmosféru doplňovalo.

V sobotu dne 7. listopadu 1987 večer předvedl náš soubor v aréně velkého sálu svou soutěžní hru "Thyl Ulenspiegel". To, co jsem v těchto chvílích zažil, předčilo všechna očekávání. Naši ochotníci provedli hru tak bezvadně, že již během jednotlivých obrazů strhli diváky k častému potlesku a po skončení hry potlesk - v závěru skandovaný - nebral konce. Výkon našeho souboru snesl srovnání s výkony profesionálních souborů. Naši přijeli do Svitav velmi dobře připraveni a se snahou vydati ze sebe vše. Měli i svůj šťastný den! Toto všechno pak bylo korunováno úspěchem, o kterém snad jen snili.

Porota z předních profesionálních odborníků našeho divadelnictví ve složení:

Předseda: Radoslav Lošťák, dramaturg Národního divadla, Praha,

Tajemník: Karel Tomas, odborný pracovník ÚKVV, Praha,

Členové: Alena Urbanová, divadel. kritička a teoretička, Praha,

Jana Peterová, redaktorka Kulturního rozvoje,

Martin Hrabák, inspektor odb. kultury Národ. výboru Prahy,

Pavel Havránek, režisér divadla Večerní Brno a

Jaromír Vosecký, výtvarník a scénograf VČ divadla Pradubice,

udělila divadelnímu souboru TJ Sokol v Novém Hrádku pocty

nejvyšší, jakých se mu na přehlídce mohlo dostat:

"Diplom" a putovní pohár A.P. Čechova 1987 za nejinspirativnější představení a za inscenaci hry Grigorie Gorina "Thyl Ulenspiegel"

"Čestné uznání" a cenu diváka za inscenaci hry,

"Diplom" a cenu vedoucí souboru Nadě Tejklové za režii hry,

"Diplom" a cenu Richardu Maturovi im memoriam za scénografii a hudbu k inscenaci hry,

"Diplom" a cenu Stanislavu Řehákovi, za vytvoření postavy uhlíře Klaase ve hře.

Pro lepší posouzení výsledků poznamenávám, že ostatních sedm soutěžících souborů si ze Svitav odvezlo "Diplom" a cenu za angažovanou dramaturgii a dalších čtyři ceny jednotlivců za role.

Málokdy se stává, aby se porota a diváci shodli v hodnocení her. Tentokrát se stalo i toto. Vděční svitavští diváci dali jednoznačně i své "výborné" malému a pro ně neznámému, ale mladému a nadějnému souboru.

Byl jsem svědkem i nálady, která v šatně našeho souboru panovala přímo po představení, tak i po zvěřejnění vyhodnocení soutěže porotou. Všichni členové souboru sdíleli spontánně a tiše nepopsatelnou radost. Nechyběly ani slzy radosti. Měli k tomu dostatek důvodů. Vždyť jejich úspěch, z něhož se jistě radují všichni příznivci amatérského divadla, nebyl nikterak nahodilý. Stálo za ním mnoho drahocenného času, hodně poctivé a obětavé práce a značné úsilí. Iústojně reprezentovali svou obec, svůj okres i svůj kraj.

Nej také náhodné, že k cennému úspěchu blahopřál i sám režiser Národního divadla František Laurin.

Používám ještě této možnosti, abych jménem výboru TJ Sokol v Novém Hrádku blahopřál všem členům divadelního souboru k tak výraznému a zaslouženému úspěchu a popřál jim i dalších krásné výsledky v šíření všelidských myšlenek formou divadla a mnoho osobní radosti z jejich záslužné činnosti !

Antonín Příbyl.

Spolek divadelních ochotníků v Novém Hrádku byl založen roku 1872 farářem Kilingrem, který zemřel jako děkan v Tobrašce. Ředitelé od roku 1872 do roku 1882:

Farář Kilinger
páter Kašpar
chalupník Jan Drašnar -- na "Ouvrati".

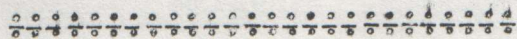
Od roku 1882 se nehrálo a spolek byl probuzen k činnosti teprve roku 1889. Od té doby ředitelé:

učitel Roman Plodek
učitel František Tvarůžek
obvodní lékař MUDr. R. Marek
kaplan Jan Adamec
učitel Ferdinand Jirsa
nájemce mech. tkalcovny v Dolích Josef Běloun
listonoš Vilém Klíma
malíř pokojů Ladislav Fiala.

Po výstavbě sokolovny v Novém Hrádku spolek zanikl sloučením s divadelním odborem Tělocvičné jednoty Sokol v Novém Hrádku.

....."Ta naše písnička česká,
ta je tak hezká, tak hezká.
Tak jako na louce kytička,
vyrostla ta naše písnička."

165. VÝROČÍ HUDBY V BOROVÉ

Osvětová beseda v Borové - jako zřizovatel hudebního souboru Borovanka, připravila k 165. výročí založení a nepřetržitého působení borovské hudby důstojnou oslavu.

Pro tento účel byl také vytvořen a nastudován nový hudebně estrádní pořad - "Pějme píseň dokola", složený ze scének, usměvného vyprávění, anekdot - hlavně však z písniček a jejich směr, které pro soubor upravil jeho vedoucí Vojtěch Škoda.

- Poprvé byl pořad uveden /ještě se značnou dávkou nervosity/ 31. října 1987 na prvním slavnostním večeru při vyprodaném sále /250 účastníků/.

- Zopakován byl o dva týdny později na obdobném večeru - dne 14. listopadu - rovněž při plně obsazeném sále.

- V neděli, 20. listopadu pak byl proveden pro důchodce obcí: Lipí, Jizbice, Dobrošov, Č. Čermná, Borové a N. Hrádek, kterých se přišlo podívat asi 150.

- Další repríza byla realizována pro zaměstnance RAJ z Kroumova a Jaroměřska /na Borové/.

- další pro JZD Tolany - v kulturním domě v Dolanech,

- naposledy pak dne 12. prosince v Broumově na Střelnici, pro Český svaz zahrádkářů.

V rozmezí šesti týdnů byl pořad uveden 6x. Na další tři termíny v měsíci lednu a únoru 88 je již smluvně přislíben. /To vše bez jakéhokoliv nabízení./

Naskytá se otázka, proč na vystoupení souboru - věkovým složením již neprávě mladého, ryze amatérského a v žádných soutěžích se neumístivšího - lidé rádi chodí. Proč pořady souborem reprodukováné neznají problém malé návštěvnosti.

Důvodů je zřejmě několik - v pestré skladbě pořadu, v upřímné - spontánní interpretaci účinkujících, ale podstatu bude zřejmě v tom, že je to pořad písničkový.

Písničky měly u nás vždycky k srdcím lidí blízko a jak se znovu přesvědčujeme, ani v dnešní přetechizované době neztratily u většiny na oblibě. Spíše naopak - vytvářejí onen tolik potřebný protipól.

..... "Až se ta písnička ztratí,
pak už nic nebudem mít,
jestli nám zahyne, všechno s ním pomine,
potom už nebudem žít."

Z veršů Jany Benešové
z Nového Hrádku

První sněh

Krajina zadržela nádech,
ztrnula celá nahrbená.
Teď vláčně prohnula se v zádech,
má bílý šátek přes ramena.

Tajně ty třásně bílé plsti
si kolem prstů namotávám.
Proč pláčou, když je tisknu v hrsti?
A já pak mokrou rukou mávám.

Do sněhu p'šu blízko vrat
první m křehce modrým střechylem.
Chceš vědět co? Jdi se podívat,
je to tam bílé na bílém.

Zima

Přestalo sněžit, země oddychla si,
stromy se vzpřímily a cesta našla se.
Mám pírka Ikarova ve vlasech
a očima i dlaní se dotýkám té krásy.

24. 12.

Nad zemí zní ozvěny dávných koled,
chvějí se, až doznějí ve snu němém.
Svět zařatý až do kořenů dole
čeká, zda vyjde hvězda nad Betlémem.....

Božena Němcová a Nový Hrádek

Božena Němcová nikdy v Novém Hrádku nebyla a asi také o něm nepsala. Přesto se naše obec může jejím jménem nepřímou pochlubit.

Babička Boženy Němcové pocházela z Křovic u Dobrušky a za svobodna se jmenovala Magdalena Čudová. S manželem Jiřím Novotným utekli před verbíři do Kladska, kde však Jiří vpadl znovu do válek. Po zranění byl z vojska propuštěn a v roce 1805 zemřel.

Vdova Novotná se v roce 1807 vrátila do Čech a bydlela u nás na Ilouhém v čp. 17 v nájmu u Plotka /Plodka?/. Její otec byl totiž ve dvoře šafářem. Také její sestra žila v našem kraji. Byla to manželka hospodáře Popelky v Bohdašíně, který byl dědem kronikáře Antonína Popelky. Otec kronikáře Josef Popelka byl vynikajícím štěpařem a teta /"babička" Boženy Němcové/ mu při rozloučení slíbila obstarání místa pomocného štěpaře v Ratibořicích. Skutečně tam byl později přijat nejen jako panský štěpař, ale i jako pomocník na panských sadech a alejích.

Ve mlýně u Ludrů /jméno se v Babičce nevyskytuje/ se scházela s mladou chasou i Barunka Panklová a Josef Popelka ji učil při stárkově harmonice tančit.

Když jela babička z Dlouhého k dceři Tereze, psal se rok 1825. Cesta byla málo sjízdná, plná výmolů a kamenů. Vedla údolím Olešenky po Rzech k Tisu, vedle písničky u Hamerské skály k Hliníkům, Propastmi k Slavoňovu, Blažkovu, bídou cestou k Rezku a dále k Novému Městu. Od Nového Města k Vrchovinám, Šonovu, Provodovu, Klenému a Dubnu byla již cesta lepší.

Zprvu bydlela babička u Terezie Panklové /Pankl byl štolbou kněžny Zahaňské/, ale po čtyřech letech se přestěhovala k svobodné dceři Johance. S ní opustila Ratibořice do Vídně, kde v roce 1841 zemřela ve věku 70 let. Tam je také pochována. Její pohřeb /"šťastná to žena"/ je smyšlený, stejně jako celý román, ke kterému Ratibořice Boženu Němcovou pouze inspirovaly.

"Babička" se do Čech vrátila synkem Kašparem. Jmenoval se Carolus Kasparus, měl přezdívku Mandák /syn Magdaleny/ a jako Kašpar Novotný zemřel v Rovném na souchotiny. Měl jediného syna Václava Novotného, který se co vdovec oženil podruhé v roce 1884 na Novém Hrádku a zde i dne 19.května 1894 zemřel. Na novohrádeckém hřbitově je pochován a jím vymřel "po meči" rod Jiřího Novotného /dědečka Boženy Němcové/.

Na našem hřbitově je tedy pochován bratranec naší slavné spisovatelky a zakladatelky novodobé české prózy Boženy Němcové, kterou známe z její knihy Babička jako Barunku.

Tuto vzpomínku na Václava Novotného jsem zpracoval z údajů v literatuře o Boženě Němcové, které se opíraly o archivní

záznamy, z novinových reportáží, kronikářského zápisu a z vlastní návštěvy Státního archivu v Zámrsku.

Zbývá dodat, že Václav Novotný žil a zemřel v Novém Hrádku čp. 119. Tato přestavěná chalupa dnes patří panu Zdeňku Macounovi z Náchoda. Její polohu na dolním konci Bukovce nám však více objasní jména předposledních majitelů. Byli jimi Bohumil Grim a jeho syn Tonda.

Miloslav Č e r n ý

D o b r á v ě c s e p o d a ř i l a

~~~~~

Výstavu ručních prací, samorostů a květin společně uspořádali Český svaz zahrádkářů, Český svaz žen a Kulturní a společenské středisko v Novém Hrádku.

Ve dnech 7. až 11. listopadu 1987 shlédlo v zasedací síni MNV v Novém Hrádku téměř 600 návštěvníků mnoho překrásných prací, plných nápaditosti a vkusu, vytvořených umem a plí lidských rukou.

Z ručních prací byla zastoupena technika vyšívání, šitování, pletení, háčkování, aplikací, výšivky obrazů i miniatur a velmi krásná technika paličkování krajek, šperků, obrázků.

Velkou pozornost návštěvníků přitahoval betlem a vánoční ozdoby, zhotovené z vizovického těsta - každá drobnost sama o sobě malé umělecké dílko.

Byla zde zastoupena i nová technika - s kolekcí šperků ze stříbra, vyřezávaných ze dřeva a kůže, se představila místní mladá výtvarnice, která s uvedenou kolekcí postoupila do krajského kola ZENITŮ.

Půvab této široké palety ručních prací žen z Nového Hrádku a okolí /výšivkami byl však zastoupen i jeden muž !/ vhodně doplňovala a umocňovala krása vkusně naaranžovaných květin a samorostů.

Za uskutečnění této zdařilé akce je zapotřebí poděkovat především paní Miladě Světlíkové, která byla - bez nadsázky - duší této výstavy a největší měrou se na její přípravě i instalaci podílela.

Poděkování patří i všem členům uvedených složek NF, kteří se o zdar této akce nějakým způsobem přičinili.

-re-

S P O L E Č E N S K Á K R O N I K A

Vítání občánků do života

V sobotu dne 29.8.1987 byli na MNV v Novém Hrádku do života uvítáni občanci:

Markéta Rybářnová
Petr Krejčí
Petr a Jakub Příbylovi
Zdeněk Nič

Malým spoluobčánkům přejeme do života jen to nejlepší !

Manželství na MNV v Novém Hrádku uzavřeli:

Dne 9.10.1987

ing. Boleslav Šorm a Lenka Dobicová
z Náchoda

Dne 27.11.1987

Jaromír Kačer a Zuzana Bosáková
z Nahořan z Náchoda

Přejeme hodně lásky, důvěry, porozumění !

ZLATOU SVATBU OSLAVILI

Dne 25.9.1987 na MNV v Novém Hrádku

manželé Růžena a Josef Drašnarovi - Nový Hrádek 173

Dne 20.11.1987

manželé Růžena a Josef Grimovi - Nový Hrádek 85.

Do dalších let mnoho zdraví a spokojenosti

S P O L E Č E N S K Á K R O N I K A - pokračování .....

Ve čtvrtém čtvrtletí letošního roku se dožívají svých významných životních jubileí tito naši spoluobčané:

Příbylová Anna	Nový Hrádek 109 nar.	10.10.1909	78 let
Fišerová Zdenka	Nový Hrádek 18	11.10.1907	80 let
Beková Marie	Nový Hrádek 15	16.10.1909	73 let
Příbylová Marie	Nový Hrádek 115	17.10.1900	87 let
Beková Hedvika	Nový Hrádek 108	17.10.1907	80 let
Laštovková Hedvika	Nový Hrádek 316	17.10.1903	84 let
Příbylová Božena	Nový Hrádek 118	18.10.1905	82 let
Vondřejš Josef	Nový Hrádek-Dlouhé 38	18.10.1902	85 let
Lichá Anna	Nový Hrádek 193	19.10.1896	91 let
Holá Anna	Nový Hrádek 100	27.10.1902	85 let
Frimlová Marie	Nový Hrádek 227	22.10.1905	82 let
Ptáček Vratislav	Nový Hrádek 172	23.10.1909	78 let
Větrovský Karel	Nový Hrádek 60	28.10.1910	77 let
Janečková Ludmila	Nový Hrádek 50	30.10.1906	81 let
Čápková Božena	Nový Hrádek-Dlouhé 34	30.10.1912	75 let
Bubeníček Karel	Nový Hrádek 55	1.11.1909	78 let
Černá Anežka	Nový Hrádek 17	5.11.1901	86 let
Kopecká Anežka	Nový Hrádek 59	8.11.1902	85 let
Šejnohová Marie	Nový Hrádek 45	8.11.1907	80 let
Schejbalová Marie	Nový Hrádek 248	15.11.1912	75 let
Rázlová Božena	Nový Hrádek 205	26.11.1910	77 let
Milotová Anna	Nový Hrádek 293	1.12.1912	77 let
Ungrádová Julie	Domov důch. Stárkov	2.12.1906	81 let
Příbylová Anežka	Nový Hrádek 226	3.12.1898	89 let
Cejnarová Anežka	Nový Hrádek-Dlouhé 21	25.12.1904	83 let
Buriánková Barbora	Nový Hrádek-Rzy 14	29.12.1900	87 let
Ptáčková Jarmila	Nový Hrádek-Borová 52	3.10.1910	77 let
Matušová Filomena	Nový Hrádek-Borová 86	29.10.1912	75 let
Čápková Marie	Nový Hrádek-Borová 126	4.12.1905	82 let
Balcarová Marie	Nový Hrádek-Borová 6	21.12.1907	80 let

U p ř í m n ě b l a h o p ř e j e m e !

Rozloučili jsme se se zesnulými:

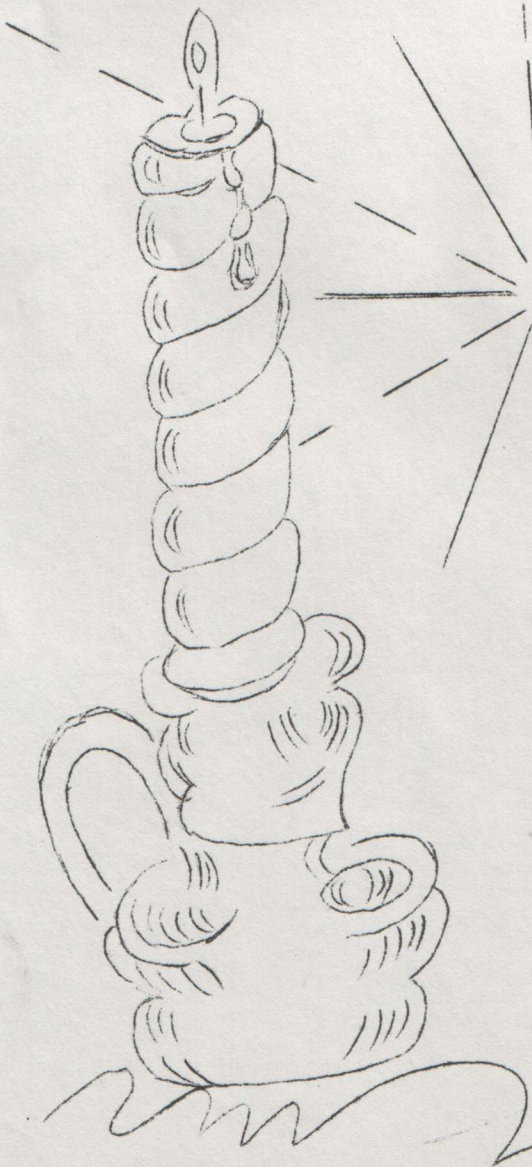
Bohumilem J a n k o - Nový Hrádek 19
Ludvíkem Š t ě p á n e m - K.Hrádek 111
Marií H a n l o v o u - Nový Hrádek 54

Č E S T Ě J I C H E P A M Ā T C E !

PF 1988

VESELÉ VÁNOCE a
ŠTASTNÝ NOVÝ ROK 1988

přeje všem

REDAKČNÍ RADA

1. - 450 let Nového Hrádku
2. - Spoluobčanům .... předseda MNV
3. - Spoluobčanům .... pokračování
- Děkované dopisy, ocenění
4. - Vzte o tom, že .....
5. - Vzte o tom, že ..... pokračování
6. - ČSAV - cesta ke zlatému odznaku BSP
7. - ČSAV - pokračování
8. - ČSAV - pokračování
- Soutěž aktivity v MLK
- Přišlo na adresu redakce F.O.
9. - Ojedinělý úspěch divadel.souboru
10. - Ojedinělý úspěch - pokračování
11. - 165.výroč' hudby v Borové
12. - Z veršů Jany Benešové z Nového Hrádku
13. - Božena Němcová a Nový Hrádek
14. - Božena Němcová .... pokračování
- Dobrá věc se podařila
15. - Společenská kronika
16. - Společenská kronika ... pokračování
17. - Na sklonku roku
18. - Obsah prosincového čísla Frymburských ozvěn

Redakční rada děkuje všem dopisovatelům a těší se na další příspěvky. Čtvrtletník FRYMBURSKÉ OZVĚNY vydává KaSS a MNV Nový Hrádek. Zodpovědný redaktor - A. Balcarová.

Toto vydání bylo dáno do prodeje v prosinci 1987.

Povoleno OK ONV Náchod. Náklad 200 ks. Cena výtisku 2,- Kč